

PATVIRTINTA
Mažeikių „Žiburėlio“ pradinės mokyklos
direktoriaus 2025 m. spalio 7 d.
įsakymu Nr. V1-

MAŽEIKIŲ „ŽIBURĖLIO“ PRADINĖS MOKYKLOS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių „Žiburėlio“ pradinėje mokykloje (toliau – Mokykla) neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ĮSAK-2695, Bendraisiais ugdymo planais bei kitais galiojančiais teisės aktais.

2. Neformalusis vaikų švietimas – tai ugdymo proceso dalis, finansuojama mokinio krepšelio lėšomis, kurioje mokiniai pagal savo poreikius ir interesus pasirenka meninės, sportinės, technologinės, sveikatingumo ar kitos krypties veiklas. Ši veikla padeda kryptingai ugdyti asmenines, socialines, kultūrines bei bendrąsias kompetencijas, reikalingas nuolat kintančioje visuomenėje.

3. Neformaliojo vaikų švietimo paskirtis – tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui atsiskleisti pagal jo gebėjimus ir polinkius, skatinti mokymosi motyvą bei savarankiškumą. Įgyvendinant universalų dizaino mokymuisi principus, užtikrinama, kad neformaliojo švietimo veiklos būtų prieinamos ir pritaikytos įvairių poreikių mokiniams, sudarant galimybes pasirinkti skirtingas veiklos formas, mokymosi būdus ir raiškos priemones. Aktyvus dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose stiprina mokinių kūrybiškumą, pilietiškumą, tautinę savimonę, bendruomeniškumo jausmą bei pasitikėjimą savo jėgomis. Dalyvavimas ugdo gebėjimą bendradarbiauti, atsakomybę, socialinę brandą, skatina pasididžiavimą savo mokykla ir bendruomene.

4. Neformaliojo vaikų švietimo veiklas mokiniai renkasi savarankiškai, atsižvelgdami į savo poreikius, polinkius ir interesus. Mokykla sudaro lanksčias galimybes kiekvienam mokiniui dalyvauti bent vienoje pasirinktoje veikloje, skatindama visų mokinių įsitraukimą į prasmingą užklasinę veiklą.

II SKYRIUS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Neformaliojo vaikų švietimo tikslas – ugdant pagrindines kompetencijas sudaryti sąlygas mokiniui tapti aktyviu, atsakingu ir kūrybišku visuomenės nariu, tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius.

6. Neformaliojo vaikų švietimo uždaviniai:

- 6.1. sudaryti sąlygas vaikų saviraiškai, ugdyti ir plėtoti jų kompetencijas;
- 6.2. ugdyti pagarbą žmogaus teisėms, žmogaus orumui, tautinei tapatybei, pilietiškumui ir demokratinėms vertybėms, skatinti toleranciją pasaulėžiūrų, įsitikinimų bei gyvenimo būdų įvairovei;
- 6.3. ugdyti gebėjimą kritiškai mąstyti, priimti atsakingus sprendimus ir orientuotis dinamiškoje visuomenėje;
- 6.4. skatinti socialinę įtrauktį, užtikrinti mažiau galimybių turinčių, specialiųjų ar ypatingų poreikių vaikų dalyvavimą švietimo procese ir visuomeniniame gyvenime;
- 6.5. padėti ugdyti kompetencijas, reikalingas integracijai į šiuolaikinę darbo rinką ir aktyvų dalyvavimą visuomenėje;
- 6.6. sudaryti galimybes tobulinti pasirinktos srities žinias, gebėjimus ir įgūdžius, įgyti papildomų dalykinių ir bendrųjų kompetencijų.

III SKYRIUS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO OBJEKTAS, PRINCIPAI

7. Neformaliojo vaikų švietimo objektas – Mokyklos mokiniai, dalyvaujantys pagal poreikius ir interesus pasirinktoje neformaliojo švietimo veikloje.
8. Organizuojant neformalųjį vaikų švietimą laikomasi šių principų:
 - 8.1. savanoriškumo – vaikai laisvai renkasi švietimo teikėją ir siūlomas veiklas;
 - 8.2. prieinamumo – veiklos ir metodai pritaikomi visiems vaikams pagal amžių, galimybes, turimą patirtį, nepriklausomai nuo jų socialinės, kultūrinės ar ekonominės padėties;
 - 8.3. individualizavimo – ugdymas individualizuojamas, atsižvelgiant į mokinio asmenybę, galimybes, poreikius ir pasiekimus;
 - 8.4. aktualumo – veiklos orientuotos į socialinių, kultūrinių, asmeninių, edukacinių, profesinių ir kitų kompetencijų ugdymą;
 - 8.5. demokratiškumo – mokytojai, mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) yra aktyvūs ugdymo(si) proceso dalyviai, kartu nustatantys ugdymosi poreikius;
 - 8.6. patirtinio mokymosi – ugdymas grindžiamas asmenine ir bendruomenine patirtimi bei jos refleksija;
 - 8.7. ugdymosi grupėje – mokomasi bendradarbiauti, spręsti tarpasmeninius santykius, priimti bendrus sprendimus, dalytis darbais ir atsakomybėmis;
 - 8.8. pozityvumo – ugdymosi procese puoselėjamos teigiamos emocijos, sudaromos sąlygos mokinio gerai savijautai ir sėkmei.

IV SKYRIUS UGDOMOS KOMPETENCIJOS

9. Vaikas, dalyvaudamas neformaliojo švietimo veiklose, ugdomosi ir tobulina šias kompetencijas:

9.1. pažinimo kompetencija – motyvacija ir gebėjimas pažinti save ir pasaulį, įgyjami suvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį, tobulinant dalykines žinias bei kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus;

9.2. komunikavimo kompetencija – asmens gebėjimas kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas), etiškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis komunikavimo priemonėmis ir technologijomis;

9.3. kūrybiškumo kompetencija – tai sau ir kitiems reikšmingų kūrybinių idėjų, produktų, problemų sprendimų tyrinėjimas, generavimas, kūrimas, vertinimas, išlaikant darnų santykį su savimi ir aplinka;

9.4. pilietiškumo kompetencija – tai pilietinis tapatumas ir pilietinė galia, grįsta vertybėmis, nuostatomis, žiniomis ir praktinio veikimo gebėjimais, įgalinančiais kartu su kitais atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą;

9.5. socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija – asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata;

9.6. kultūrinė kompetencija – asmens kultūrinė savimonė, grįsta žiniomis, aktyvia kultūriniu raiška ir kultūriniu sąmoningumu;

9.7. skaitmeninė kompetencija – tai motyvacija ir gebėjimas naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, mokytis, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu.

V SKYRIUS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO KRITERIJAI

10. Skirstant neformaliojo vaikų švietimo valandas ir planuojant veiklas, atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

10.1. mokinio krepšeliui skirtas lėšas;

10.2. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo, bendrųjų ugdymo planų bei kitų teisės aktų reikalavimus;

10.3. Mokyklos strateginius tikslus, uždavinius, veiklos programą ir tradicijas;

10.4. mokinių poreikius, polinkius, amžiaus ypatumus ir motyvaciją;

10.5. universalaus dizaino mokymuisi (UDM) ir įtraukties principų taikymą, užtikrinant visiems mokiniams prieinamas veiklos formas;

10.6. veiklos tęstinumą, kryptingumą ir tvarumą;

10.7. praėjusių mokslo metų veiklos rezultatus, pasiektus mokinių pasiekimus ir įsitraukimo lygį;

10.8. mokytojų gebėjimą ir kompetencijas organizuoti kokybišką neformaliojo ugdymo veiklą;

10.9. mokyklos bendruomenės įsitraukimą, partnerystes su kitomis institucijomis, projektais ir organizacijomis;

10.10. veiklos ryšį su mokomaisiais dalykais, jų integraciją į ugdymo procesą;

10.11. turimą materialinę bazę, patalpų ir išteklių prieinamumą;

10.12. neformaliojo ugdymo veiklos matomumą – rezultatų ir pasiekimų pristatymą mokyklos bendruomenei;

10.13. veiklos poveikį mokinių asmeniniam tobulėjimui, mokymosi motyvacijai ir mokyklos įvaizdžiui;

10.14. dalyvavimą vietos, nacionaliniuose ar tarptautiniuose projektuose, renginiuose, varžybose, konkursuose;

10.15. sociokultūrinę ir bendruomeninę aplinką, kurioje vykdomas ugdymas.

VI SKYRIUS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

11. Mokslo metų pabaigoje (gegužės-birželio mėn.) organizuojama mokinių apklausa dėl saviraiškos poreikių ir pageidavimų dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose ateinančiais mokslo metais.

12. Apibendrinus apklausos duomenis, nustatoma, kokiose veiklose ir kiek mokinių pageidauja dalyvauti.

13. Neformaliojo vaikų švietimo programų vadovai iki gegužės 15 d. pateikia mokyklos direktoriaus pavaduotojui ugdymui veiklos programas–prašymus (1 priedas).

14. Iki gegužės 30 d. parengiami trumpi būrelių pristatymai ir skelbiami informaciniuose stenduose, mokyklos interneto svetainėje bei elektroniniame dienyne, kad mokiniai galėtų pasirinkti veiklas kitiems mokslo metams.

15. Iki rugsėjo 3 d. mokiniams dar kartą suteikiama galimybė pasirinkti neformaliojo švietimo veiklas, įvertinus pasikeitusius poreikius ar tvarkaraščius.

16. Per pirmąsias mokslo metų dienas mokiniai pateikia galutinį pasirinkimą, kokiose neformaliojo švietimo veiklose dalyvaus.

17. Neformaliojo švietimo programos tvirtinamos mokyklos direktoriaus įsakymu.
18. Neformaliojo švietimo užsiėmimai vyksta po pamokų pagal direktoriaus pavaduotojo ugdymui sudarytą tvarkaraštį.
19. Užsiėmimo trukmė: 1 klasėje – 35 minutės, 2–4 klasėse – 45 minutės.
20. Neformaliojo švietimo programos nevykdomos mokinių atostogų metu.
21. Vienoje neformaliojo švietimo grupėje turi būti ne mažiau kaip 12 mokinių. Mokinių sudėtis mokslo metų eigoje gali keistis. Sumažėjus nustatytam minimaliam mokinių skaičiui grupėje, neformalaus švietimo veikla gali būti nutraukta direktoriaus įsakymu.
22. Neformaliojo vaikų švietimo programų vadovai pildo elektroninį dienyną ir atsako už mokinių saugumą užsiėmimų metu.
23. Pradėdami vykdyti veiklą, vadovai atlieka saugos instruktažą ir su juo supažindina mokinius pasirašytinai. Nauji nariai supažindinami pakartotinai.
24. Mokinių veiklos rezultatai demonstruojami organizuojant parodas, koncertus, dalyvaujant įvairiuose renginiuose, šventėse, sporto varžybose, konkursuose, projektuose, mieste ar šalyje.
25. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujančius mokinius Mokykla žymi Mokinių registre.
26. Neformaliojo vaikų švietimo valandos skiriamos šioms veiklos kryptims:
 - 26.1. mokinių saviraiškai ir laisvalaikiui;
 - 26.2. meniniam ugdymui (muzikos, šokio, teatro, dailės kryptys);
 - 26.3. kūno kultūrai ir sportui;
 - 26.4. sveikos gyvensenos ugdymui;
 - 26.5. gamtosauginei, ekologinei ir turistinei veiklai;
 - 26.6. pilietiškumo ir etnokultūros ugdymui;
 - 26.7. socialinių, komunikacinių ir emocinių gebėjimų ugdymui;
 - 26.8. dalykinių žinių gilinimui bei kūrybinių, mokslinių gebėjimų plėtojimui;
 - 26.9. kitoms mokyklos bendruomenės iniciatyvoms, atitinkančioms mokinių poreikius.
27. Neformaliojo vaikų švietimo veiklos siejamos su formaliojo ugdymu per turinio integraciją, ugdymo perimamumą, bendrąsias vertybines nuostatas bei partnerystes su vietos bendruomene.

VII SKYRIUS

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO UŽSIĖMIMŲ ORGANIZAVIMAS NUOTOLINIU BŪDU

28. Neformaliojo vaikų švietimo veiklos gali būti vykdomos nuotoliniu būdu.

29. Nuotoliniam neformaliajam vaikų švietimui organizuoti naudojamos šios priemonės:

29.1. virtuali mokymosi aplinka (pvz., „Moodle“, „Teams“, „Zoom“ ar kita);

29.2. elektroninis dienynas – pagrindinė mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo bei veiklų fiksavimo priemonė.

30. Organizuodami nuotolinius neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimus, neformaliojo švietimo programų vadovai:

30.1. įvertina, kurios programos dalys tinkamiausios nuotoliniam darbui;

30.2. numato būdus, kaip gaus grįžtamąjį ryšį iš mokinių apie atliktas užduotis;

30.3. esant galimybei, organizuoja tiesioginius (vaizdo) susitikimus su mokiniais.

31. Informacija apie nuotoliniu būdu vykdomą neformalųjį švietimą skelbiama mokyklos interneto svetainėje ir fiksuojama elektroniniame dienyne.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Šis tvarkos aprašas gali būti keičiamas ar papildomas mokyklos direktoriaus įsakymu.

33. Šis tvarkos aprašas skelbiamas mokyklos interneto svetainėje.

PATVIRTINTA
Mažeikių „Žiburėlio“ pradinės mokyklos
direktoriaus 2025 m. rugsėjo d.
įsakymu Nr. V1-

2025-2026 M.M. NEFORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMA *„PAVADINIMAS“*

Realizavimo trukmė X val. per metus
X val. per savaitę

Parengė: Vardas, Pavardė

IVADAS

Trumpai pristatoma veikla, jos kryptis ir tikslinė grupė. Pabrėžiama, kad programa grindžiama universalios dizaino mokymuisi principais, sudarant sąlygas dalyvauti visiems mokiniams, nepaisant jų gebėjimų, poreikių ar patirčių.

PASKIRTIS

Nurodoma veiklos paskirtis ir jos indėlis į visapusišką mokinio ugdymąsi. Akcentuojama, kad veikla skirta įtraukiam ugdymui ir sudaro galimybes kiekvienam mokiniui patirti sėkmę pagal savo gebėjimus.

TIKSLAS

Įvardijamas pagrindinis siekis, atitinkantis UDM principus – užtikrinti įvairius būdus mokytis, išreikšti save ir dalyvauti. Pvz.: „Sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui įtraukiu ir lanksčiu būdu ugdyti kūrybiškumą, saviraišką bei bendradarbiavimo įgūdžius.“

UŽDAVINIAI

Išvardijami konkretūs veiksmai, padedantys siekti tikslo, įtraukiant skirtingus mokinius ir jų mokymosi stilius.

VEIKLOS TURINYS

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Valandos	Pastabos
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

REIKALINGOS PRIEMONĖS IR ĮRANGA

Nurodomos priemonės ir įranga, užtikrinančios prieinamumą ir įtrauktį visiems mokiniams (pvz., alternatyvios mokymosi priemonės, skaitmeniniai įrankiai, vizualinė medžiaga).

LAUKIAMO REZULTATAI

Aprašoma, kokių gebėjimų ar vertybinių nuostatų mokiniai įgis, pabrėžiant, kad rezultatai vertinami atsižvelgiant į individualią pažangą ir dalyvavimo patirtį, o ne tik galutinį pasiekimą.

SAUGAUS ELGESIO INSTRUKTAŽAI

Aprašoma, kokie saugos reikalavimai taikomi ir kaip jie pateikiami aiškiai, visiems suprantamai, pasitelkiant skirtingas pateikimo formas (žodinę, vizualinę, praktinę demonstraciją).

VEIKLOS PRISTATYMAS

Nurodoma, kaip mokiniai pristatys veiklos rezultatus, suteikiant pasirinkimo galimybes pagal jų stiprybes (pvz., paroda, video, kūrybinis pristatymas, pasakojimas).
